Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklēsiastikē Istoria

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

XXXVIII. De Clementis epistola, aliisque quae falsò ei tribuuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

Visual Library

Caput XXXVIII.

De Clementis Epiſtola, aliiſque quæ falsò ei tribuuntur.

Huc refer Niceph. c.18. l.3.

VErbi gratia Ignatii, quas recenſuimus epiſtolæ, & Clementis illa ab omnibus recepta, quam Eccleſiæ Romanæ nomine ad Corinthiorum Eccleſiam ſcripſit. In qua cùm multas inſerat ſententias deſumptas ex epiſtola ad Hebræos, iiſdemque interdum verbis utatur, ſatis indicat opus illud nequaquam recens eſſe. Quamobrem cum reliquis Apoſtoli Scriptis non ſine cauſa hoc etiam recenſitum videtur. Cùm enim ad Hebræos patrio ſermone ſcripſiſſet Paulus, alii Lucam Evangeliſtam, alii hunc de quo loquimur Clementem, epiſtolam illam eſſe interpretatum ferunt. Quod quidem verius videtur, cùm præſertim & Clementis, & illa ad Hebræos epiſtola eundem habeat ſtilum, nec utriuſque ſcripti ſententiæ valde inter ſe diſcrepent. Sciendum tamen eſt alteram quoq; Clementis epiſtolam circumferri. Verùm hanc non perindè receptam atque approbatam fuiſſe, pro certo habemus: quandoquidem vetuſtiores ejus teſtimonio nequaquam uſos eſſe comperimus. Quidam porrò alia etiam opera prolixa & copioſa ſub ejus nomine heri ac nudius tertius in lucem protulerunt: Puta Petri & Apionis diſputationes, quarum apud Antiquos nulla omnino extat mentio. Neque enim ſincera rectæ fidei ab Apoſtolis traditæ nota in illis expreſſa reperitur. Et Clementis quidem quæ genuina & omnium conſenſu recepta ſint ſcripta, jam ſatis liquet. De Ignatii quoque & Polycarpi Scriptis abundè diximus.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΗ'.

Περὶ τῆς Κλήμεντος ἐπιστολῆς καὶ τῶν ψευδῶς εἰς αὐτὸν ἀναφερομένων.

Ὥσπερ οὖν ἀμέλει τοῦ Ἰγνατίου ἐν αἷς κατελέξαμεν ἐπιστολαῖς, καὶ τοῦ Κλήμεντος ἐν τῇ ἀνωμολογημένῃ παρὰ πᾶσιν, ἣν ἐκ προσώπου τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας τῇ Κορινθίων διετυπώσατο. ἐν ᾗ τῆς πρὸς Ἑβραίους πολλὰ νοήματα παραθείς, ἤδη δὲ καὶ αὐτολεξεὶ ῥητοῖς τισὶν ἐξ αὐτῆς χρησάμενος, σαφέστατα παρίστησιν ὅτι μὴ νέον ὑπάρχει τὸ σύγγραμμα. ὅθεν εἰκότως ἔδοξεν, αὐτὸ τοῖς λοιποῖς ἐγκαταλεχθῆναι γράμμασι τοῦ Ἀποστόλου. Ἑβραίοις γὰρ διὰ τῆς πατρίου γλώττης ἐγγράφως ὡμιληκότος τοῦ Παύλου. οἱ μὲν τὸν Εὐαγγελιστὴν Λουκᾶν. οἱ δὲ τὸν Κλήμεντα τοῦτον αὐτόν, ἑρμηνεῦσαι λέγουσι τὴν γραφήν. ὃ καὶ μᾶλλον εἴη ἂν ἀληθές, τῷ τὸν ὅμοιον τῆς φράσεως χαρακτῆρα τήν τε τοῦ Κλήμεντος ἐπιστολήν, καὶ τὴν πρὸς Ἑβραίους ἀποσώζειν· καὶ τῷ μὴ πόρρω τὰ ἐν ἑκατέροις τοῖς συγγράμμασι νοήματα καθεστάναι. ἰστέον δ' ὡς καὶ δευτέρα τις εἶναι λέγεται τοῦ Κλήμεντος ἐπιστολή. οὐ μὴν ἔθ' ὁμοίως τῇ προτέρᾳ καὶ ταύτην γνώριμον ἐπιστάμεθα, ὅτι μηδὲ καὶ τοὺς ἀρχαίους αὐτῇ κεχρημένους ἴσμεν. ἤδη δὲ καὶ ἕτερα πολυεπῆ καὶ μακρὰ συγγράμματα ὡς τοῦ αὐτοῦ; χθὲς καὶ πρώην τινὲς προήγαγον, Πέτρου δὴ καὶ Ἀπίωνος διαλόγους περιέχοντα· ὧν οὐδ' ὅλως μνήμη τις παρὰ τοῖς παλαιοῖς φέρεται. οὐδὲ γὰρ καθαρὸν τῆς Ἀποστολικῆς ὀρθοδοξίας ἀποσώζει τὸν χαρακτῆρα. ἡ μὲν οὖν τοῦ Κλήμεντος ὁμολογουμένη γραφή, πρόδηλος. εἴρηται δὲ καὶ τὰ Ἰγνατίου καὶ Πολυκάρπου.

Caput XXXIX.

De libris Papiæ.

Huc refer Niceph. c.20. l.3.

PApiæ verò quinque omninò feruntur libri, quorũ titulus eſt: De interpretatione oraculorum Dominicorum. Horum quinque duntaxat Papiæ librorum meminit Irenæus his verbis: Teſtatur, inquit, hæc Papias Joannis auditor, & ſodalis Polycarpi Scriptor antiquus in quarto operis ſui libro. Sunt enim ab eo quinq; libri compoſiti. Et hæc quidem Irenæus. At verò Papias ipſe in proœmio librorum ſuorum, ſe quidem

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΘ'.

Περὶ τῶν Παπία συγγραμμάτων.

Τοῦ δὲ Παπία συγγράμματα πέντε τὸν ἀριθμὸν φέρεται. ἃ καὶ ἐπιγέγραπται λογίων κυριακῶν ἐξηγήσεως. τούτων καὶ Εἰρηναῖος ὡς μόνων αὐτῷ γραφέντων μνημονεύει, ὧδέ πως λέγων. ταῦτα δὲ καὶ Παπίας Ἰωάννου μὲν ἀκουστής, Πολυκάρπου δὲ ἑταῖρος γεγονώς, ἀρχαῖος ἀνήρ, ἐγγράφως ἐπιμαρτυρεῖ ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν αὐτοῦ βιβλίων. ἔστι γὰρ αὐτῷ πέντε βιβλία συντεταγμένα. καὶ ὁ μὲν Εἰρηναῖος